

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ. ....

ประเภทร่าง เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นร่างการเงิน

เสนอโดย นางสาวคณิษฐา ศรีบัวเอี่ยม กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๒๒,๒๕๑ คน เป็นผู้เสนอ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗ ได้บัญญัติให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ การเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน และมาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยรวมถึงบุคคลผู้ยากไร้ และมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙

ด้วยสถานการณ์ปัญหาหมอกควันพิษ และมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ “พีเอ็ม ๒.๕” เป็นปัญหาที่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในต่างประเทศ เช่น The Great Smog ในอังกฤษ หรือวิกฤติหมอกควันใหญ่ในจีน แต่เป็นเรื่องใหม่ในความรับรู้ของสังคมไทย โดยเริ่มมีการกล่าวถึงกันมากขึ้นในช่วง ๓-๔ ปีที่ผ่านมาเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ปัญหาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ส่งผลอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน ดังจะเห็นได้จากการที่องค์การอนามัยโลกได้ประกาศเตือนถึงผลร้ายที่สำคัญ คือ การทำให้คนที่มีโรคระบบการหายใจเรื้อรังเกิดอาการกำเริบ ทั้งโรคจมูกอักเสบ ภูมิแพ้ โรคหืด และโรคถุงลมโป่งพอง และอาจมีส่วนทำให้เกิดมะเร็งปอดได้เพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบรุนแรงแบบภัยเงียบต่อสุขภาพของประชาชนและเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กหญิงมีครรภ์ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุ และผู้ทำงานในที่โล่ง และโดยที่การแพร่กระจายของหมอกควันพิษในราชอาณาจักรไทยได้ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ อนามัย และชีวิตของประชาชนเป็นที่ประจักษ์อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิในชีวิต สิทธิในสุขภาพ และสิทธิของเด็ก อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองคุ้มครองในฐานะสิทธิมนุษยชนทั้งในกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในของนานาอารยประเทศ รวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายภายในอีกหลายฉบับ

นอกจากนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติก็เห็นความสำคัญของการรับรองและคุ้มครองสิทธิในชีวิต สิทธิในสุขภาพ และสิทธิของเด็กในประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก จนในที่สุดได้มีพัฒนาการเรียกร้องให้รัฐต่าง ๆ รับรองสิทธิทั้งสามประการในสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มข้น โดยการนำความสัมพันธ์ของสิทธิทั้งสองมาปรับใช้ในนามสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด ซึ่งรัฐทุกรัฐมีพันธกรณีในการคุ้มครอง เคารพ และทำให้เต็มเต็มแก่บุคคลทุกคนเช่นเดียวกับสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและการแก้ไขปัญหาหมอกควันพิษในประเทศไทย คือ ความไม่เพียงพอของกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันในการเข้ามาป้องกัน ควบคุม และกำกับดูแลสาเหตุต้นน้ำของปัญหาหมอกควันพิษ ที่มาจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ตลอดจนกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหมอกควันพิษที่มีอยู่นั้น ล้วนเป็นกฎหมายที่ริเริ่มจากภาครัฐเป็นผู้บัญญัติขึ้นเมื่อนานมาแล้ว และยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ โดยขาดกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างเต็มที่ อีกทั้งเนื้อหาบางส่วนไม่ทันสมัยโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของประชาชนในด้านสิ่งแวดล้อม ความไม่ทันสมัยของการกำหนดมาตรฐานคุณภาพทางอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป การไม่มีกฎหมายหลักในการบริหารจัดการรองรับระบบฐานข้อมูลและรายงานข้อมูลการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และการกำหนดมาตรฐานของมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดมลพิษระหว่างหน่วยงานที่แตกต่างกัน

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีปัญหาในเชิงโครงสร้าง ระบบ องค์กร และอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ที่ต่างฝ่ายต่างทำภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับที่ให้อำนาจ ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับก็ยังคงมีความกระจัดกระจาย ขาดการบูรณาการที่ต้องตอบสนองต่อการทำงานของระบบนิเวศที่ต้องไม่แยกส่วนจากกัน ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ทำให้การแก้ปัญหาหมอกควันพิษ รวมทั้งปัญหาฝุ่นพิษ PM 2.5 ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและทัน่วงที อันส่งผลต่อการรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาดของประชาชนที่บุคคลทุกคนพึงมี ซึ่งรัฐต้องมีหน้าที่เฝ้าระวัง ปกป้อง และทำให้สิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาดของบุคคลเกิดขึ้นได้จริงอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งต้องอำนวยความสะดวกและกำกับดูแลการจัดการร่วมอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐ และระหว่างหน่วยงานของรัฐกับภาคประชาสังคมในรูปแบบการจัดการร่วม ตลอดจนการกำหนดให้มีเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการที่เป็นต้นเหตุสำคัญของการก่อหมอกควันพิษ ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิธีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดบทนิยามที่เป็นคำสำคัญในทางวิชาการ เพื่อให้การใช้และการตีความกฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ อาทิ อากาศสะอาด อากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ หมอกควันพิษ กลุ่มเปราะบาง ดัชนีคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ การบูรณาการ การจัดการร่วม การกำกับดูแล เป็นต้น (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้การบริหารราชการของกระทรวงที่เกี่ยวข้องเกิดการบูรณาการในการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพอย่างแท้จริง (มาตรา ๔) นอกจากนี้ยังให้อำนาจนายกรัฐมนตรีในการออกคำสั่งใดๆ หากเกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพ อันกระทบต่อสิทธิที่จะหายใจอากาศของประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องมี

การแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อระงับการกระทำหรือให้กระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๕)

๓. **หมวด ๑ บททั่วไป** ได้กำหนดหลักการสำคัญของการรับรองและคุ้มครองสิทธิในชีวิต และสิทธิในสุขภาพ ซึ่งนำไปสู่การมีสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด อันเป็นสิทธิที่ทำให้บุคคลทุกคนดำรงชีวิตด้วยอากาศสะอาดที่ไม่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ และไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควร รวมถึงการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางเป็นพิเศษ รัฐไทยจึงมีพันธกรณีในการคุ้มครอง เคารพ และทำให้เต็มเต็มแก่บุคคลทุกคนเช่นเดียวกับสิทธิมนุษยชน และจำเป็นต้องมีบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด ซึ่งต้องได้รับการเคารพ และไม่ถูกละเมิดจากบุคคลและหน่วยงานของรัฐ และเพื่อให้สิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาดอย่างเป็นรูปธรรม รัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยปราศจากการบริหารราชการแบบแยกส่วนจนเป็นเหตุกระทบสิทธิดังกล่าว โดยอยู่บนหลักธรรมาภิบาล และหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน (มาตรา ๖) โดยมีการกำหนดขอบเขตของการใช้พระราชบัญญัตินี้ หากมีกรณีที่มีการขัดหรือแย้งกับกฎหมายฉบับอื่น โดยถือว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายหลักและกฎหมายเฉพาะในการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการที่ต้องนำมาใช้บังคับก่อน (มาตรา ๗)

๔. **หมวด 2 สิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด** ได้กำหนดให้บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด กล่าวคือ ในแง่ของสิทธิในเชิงเนื้อหา ถือเป็นสิทธิที่ทำให้บุคคลดำรงชีวิตด้วยอากาศสะอาดที่ไม่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ และไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควร ซึ่งมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับสิทธิในสุขภาพและสิทธิในชีวิต อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองคุ้มครองในฐานะสิทธิมนุษยชน โดยให้ความสำคัญกับบุคคลที่อยู่ในข่ายเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มเปราะบาง (มาตรา ๘)

สำหรับในแง่ของสิทธิในเชิงกระบวนการแล้ว บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของอากาศและผลกระทบของคุณภาพอากาศที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ มีสิทธิในการมีส่วนร่วมกับรัฐในการกำหนดนโยบาย จัดทำกฎหมาย และกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาด และมีสิทธิในการเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อมทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิข้างต้น รัฐจึงมีหน้าที่ เคารพ ปกป้อง และทำให้สิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาดของบุคคลเกิดขึ้นได้จริงอย่างสมบูรณ์ โดยรัฐต้องอำนวยความสะดวกและกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพอย่างบูรณาการ (มาตรา ๙)

กำหนดรายละเอียดของสิทธิในข้อมูลเกี่ยวกับอากาศสะอาด (มาตรา ๑๑ - ๑๒) สิทธิในการมีส่วนร่วมกับรัฐในการกำหนดนโยบาย จัดทำกฎหมาย และกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๑๓ - ๑๔) และสิทธิในการเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๕ - ๑๘) ซึ่งบุคคลทุกคนพึงมี และกำหนดหน้าที่ของรัฐที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA)

๕. **หมวด ๓ การบูรณาการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ** ได้วางหลักการสำคัญของการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพที่ต้องมีการบูรณาการร่วมกันตั้งแต่ระดับนโยบาย โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการร่วมนโยบายอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ คณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด และคณะกรรมการ

กองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๑๙) ตลอดจนการให้กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมส่งเสริมให้สถาบันการอาชีวศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาวิจัย และบริการวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ โดยให้มีการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ และนำไปสู่การจัดทำ และปรับปรุงแก้ไขนโยบายและแผนแม่บทนโยบาย การกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการต่อไป (มาตรา ๒๐)

๖. ส่วนที่ ๑ แผนแม่บทนโยบายการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ

กำหนดให้คณะกรรมการร่วมฯ จัดทำนโยบายและแผนแม่บท เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการ จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานเพื่อกำกับดูแลและบูรณาการการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอากาศ โดยคำนึงถึง กลุ่มเปราะบาง และต้องมีการทบทวนแผนแม่บทฯ อย่างน้อยทุกห้าปี (มาตรา ๒๑) โดยได้มีการกำหนด สารสำคัญของแผนแม่บทฯ ซึ่งต้องจัดทำขึ้นเป็นสองระยะ คือ แผนแม่บทฯ ระยะยาว ที่กำหนดเป้าหมาย ระยะสิบปี และแผนแม่บทฯ ระยะกลาง ที่กำหนดเป้าหมายระยะห้าปี (มาตรา ๒๒)

ทั้งนี้ แผนแม่บทฯ มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการต่อไป ตามอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๒๓) และได้วางหลักการให้คณะกรรมการกำกับฯ โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการร่วมฯ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบ บูรณาการในแต่ละปี ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย (มาตรา ๒๔)

๗. ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการร่วมนโยบายอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

กำหนดให้มีคณะกรรมการร่วมนโยบายอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ โดยมีองค์ประกอบของ คณะกรรมการร่วมฯ ที่เน้นให้มีที่มาทั้งจากภาคประชาสังคม และภาครัฐ (มาตรา ๒๕) กำหนดคุณสมบัติ และการไม่มีลักษณะต้องห้าม (มาตรา ๒๖) วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๒๗ -๒๘) รวมทั้งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการร่วมฯ เช่น กำหนดนโยบายและแผนแม่บทฯ เพื่อเสนอ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ การพิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทฯ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ การติดตามประเมินผลการดำเนินมาตรการทาง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริมอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้ กฎหมาย การแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องการบริหารและการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ เป็นต้น (มาตรา ๒๙)

นอกจากนั้นแล้ว คณะกรรมการร่วมฯ ยังสามารถออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น (มาตรา ๓๐) และมีหน้าที่ อำนาจที่สำคัญในการกำหนดให้มีดัชนีคุณภาพอากาศ และดัชนีคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๓๑ - ๓๒) ระบบติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๓๓) ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของข้อมูลคุณภาพ อากาศเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๓๔) และการนำข้อมูลคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพมากำหนดแนวทางในการกำกับ ติดตามหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๓๕)

๘. หมวด ๔ การกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ โดยมีองค์ประกอบมาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเป็นผู้ที่มีผลงานหรือ เคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมสุขภาพ เศรษฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อม กฎหมายสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมสุขภาพ เป็นต้น โดยกรรมการในคณะกรรมการกำกับฯ มีสองประเภท คือ กรรมการอิสระ และกรรมการซึ่งปฏิบัติงานประจำ ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับฯ มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง (มาตรา ๓๖) และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ (มาตรา ๓๗)

คณะกรรมการกำกับฯ มีหน้าที่อำนาจที่สำคัญ เช่น การประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย และแผนแม่บทฯ การกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม เร่งรัด สนับสนุน และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ และหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามนโยบาย และแผนแม่บทฯ การประสานงานและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ การเสนอเรื่องต่อองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การสนับสนุน และส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด และการเข้าถึงสิทธิดังกล่าวให้กับภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เป็นต้น (มาตรา ๓๘) โดยยังสามารถออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น (มาตรา ๓๙)

ส่วนที่ ๒ องค์กรอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับองค์การอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ (อ.อ.ส.ส.) ที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแล ติดตาม และดำเนินการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงมิติสุขภาพกับสิ่งแวดล้อม มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ อยู่ในกำกับของคณะกรรมการกำกับฯ และสำนักนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๔๐) โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ อาทิ ดำเนินงานตามนโยบายและแผนแม่บท ประสานงาน และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการทั้งหลาย และหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ และรายงานข้อมูลการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการกองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ การวิเคราะห์ และกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ การส่งเสริมการวิจัย สนับสนุนข้อมูล และการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น (มาตรา ๔๑)

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดอำนาจทำกิจการอื่น ๆ ของ อ.อ.ส.ส. (มาตรา ๔๒) รายได้ของ อ.อ.ส.ส. (มาตรา ๔๓ - มาตรา ๔๔) การกำหนดให้มีผู้อำนวยการของ อ.อ.ส.ส. โดยมีการแต่งตั้ง คุณสมบัติ และการไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้อำนวยการ การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการรักษาการแทนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ (มาตรา ๔๕ - ๕๓)

๙. หมวด ๕ การจัดการร่วมอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

ส่วนที่ ๑ การจัดการร่วมด้านอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพระดับจังหวัด

กำหนดให้มีการจัดการร่วมอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพในระดับจังหวัด โดยมีคณะกรรมการร่วมด้านอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพระดับจังหวัด ที่เน้นองค์ประกอบที่มาจากภาคประชาสังคม (มาตรา ๕๔) มีคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และการลงมติตามระเบียบที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับฯ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี (มาตรา ๕๕ - ๕๗)

ทั้งนี้ คณะกรรมการร่วมด้านอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพระดับจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น จัดทำแผนแม่บทการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพในจังหวัด กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับติดตามหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการป้องกัน แก้ไข และรักษาเยียวยา เพื่อให้ได้มาซึ่งอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพในเขตจังหวัด พิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกำกับฯ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคุณภาพทางอากาศเพื่อสุขภาพ และการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพในเขตจังหวัด ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย หรือดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการร่วมด้านอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ กำกับติดตามการดำเนินงานในการจัดการร่วมด้านอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพในเขตจังหวัด ตลอดจนติดตามตรวจสอบปัญหาคุณภาพอากาศในเขตจังหวัดอย่างต่อเนื่อง และต้องรายงานให้คณะกรรมการกำกับฯ ทราบ เป็นต้น (มาตรา ๕๘ - ๕๙)

ส่วนที่ ๒ การบริหารเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด

กำหนดให้มีเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด ได้แก่ เครื่องมือหรือมาตรการเพื่อสร้าง และเพิ่มหรือลดแรงจูงใจ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกัน บำบัด ขจัด หรือลดหมอกควันพิษ หรือส่งเสริมให้มีอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ อาทิ ภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ เงินบำรุงกองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ ค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษ ระบบฝากไว้ได้คืน การกำหนดและโอนสิทธิในการปล่อยหมอกควันพิษ การประกันความเสี่ยงในความเสียหายต่อระบบนิเวศที่ทำให้คุณภาพอากาศด้อยลง มาตรการอุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคลหรือกิจกรรมสำหรับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ เป็นต้น (มาตรา ๘๖)

ให้คณะกรรมการกำกับฯ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด โดยมีคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และการลงมติ รวมทั้งการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับฯ (มาตรา ๘๗ - ๘๘) ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด มีอำนาจหน้าที่สำคัญ อาทิ กำหนดนโยบาย แผนงาน และแผนยุทธศาสตร์ประจำปีเกี่ยวกับการบริหารจัดการเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาดแบบบูรณาการร่วมกับคณะกรรมการกองทุนฯ กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข

วิธีการ ประเภท ชนิด ลักษณะสินค้าหรือบริการ ที่ต้องส่งเงินบำรุงกองทุน รวมถึงอัตราเงินบำรุงกองทุนที่ต้องนำส่ง กำหนดมาตรการภาษีเพื่ออากาศสะอาด หรือค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษ กำหนดชนิด ประเภท ลักษณะ หลักเกณฑ์ของแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม รวมถึงสถานประกอบการ กิจกรรม บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม หรือกฎ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษ กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ รายละเอียดการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์แต่ละประเภท เป็นต้น (มาตรา ๘๙) ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับฯ มีอำนาจเชิญผู้แทนจากหน่วยงานหรือบุคคลใดทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ รวมทั้งขอให้บุคคลดังกล่าวส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย (มาตรา ๙๑)

ทั้งนี้ โดยมีสาระสำคัญของเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด กล่าวคือ **ภาษีเพื่ออากาศสะอาดและเงินบำรุงกองทุน** (มาตรา ๙๒ - ๙๔) ได้แก่ ภาษีอากรทุกประเภทที่เรียกเก็บเพิ่มขึ้น ลดลง หรือยกเว้นให้แก่บุคคล คณะบุคคล สถานประกอบการ กิจกรรม หรือกิจกรรมใด ๆ ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

ค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษ (มาตรา ๙๕ - ๙๙) ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษมีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษเพื่อเป็นเงินค่าบริการในการบำบัดหรือจัดการหมอกควันพิษ ที่เรียกเก็บจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษ และให้หมายความรวมถึงเงินที่เรียกเก็บจากการใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่เกี่ยวกับการจัดการหมอกควันพิษที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดให้

ระบบฝากไว้ได้คืน (มาตรา ๑๐๐ - ๑๐๑) ได้แก่ มาตรการในการเรียกเก็บเงินเพิ่ม (surcharge) จากผู้รับโอนสินค้าใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออากาศสะอาดเพื่อสุขภาพตามชนิด ประเภท ลักษณะของสินค้า และอัตราเงินเพิ่มที่เรียกเก็บที่ประกาศกำหนด และการได้รับคืนเงินเมื่อนำสินค้านั้น ๆ มาคืนหรือนำไปกำจัดตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยราชกิจจานุเบกษา

การกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการปล่อยหมอกควันพิษ (มาตรา ๑๐๒ - ๑๐๓) เพื่อให้เกิดความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อมในการใช้ประโยชน์จากอากาศสะอาดและการจำกัดปริมาณหมอกควันพิษในราชอาณาจักร ให้คณะกรรมการกำกับโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการมีอำนาจพิจารณากำหนดให้นำระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการปล่อยหมอกควันพิษมาใช้ทั่วราชอาณาจักร หรือท้องที่ ๆ กำหนดก็ได้

การประกันความเสียหาย (มาตรา ๑๐๔ - ๑๐๕) หมายถึง การประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ชีวิต หรือทรัพย์สินที่เกิดจากกิจกรรมใดๆ ที่มีความเสี่ยงเป็นแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ผู้รับประกันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐเข้าช่วยเหลือ เคลื่อนย้าย บำบัด บรรเทา หรือขจัดความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรการส่งเสริม สนับสนุน และมาตรการอื่น ๆ (มาตรา ๑๐๖ - ๑๐๗)

๑๐. หมวด ๗ หมอกควันพิษข้ามแดน

กำหนดให้ผู้ใดที่เป็นเจ้าของหรือครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษนอกราชอาณาจักรไทย ก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดการรั่วไหลหรือแพร่กระจายหมอกควันพิษเข้ามาในราชอาณาจักรไทยจนเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในราชอาณาจักรไทย ต้องระวางโทษตามกฎหมาย (มาตรา ๑๐๘) ทั้งนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายไหมทดแทน หรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น เว้นแต่ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่าหมอกควันพิษเช่นว่านั้น เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือการกระทำสงครามที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือไม่อาจต้านทานได้ และไม่สามารถป้องกันได้โดยการกระทำของมนุษย์ (มาตรา ๑๐๙)

กำหนดบทสันนิษฐานเกี่ยวกับการกระทำผิดของเจ้าของหรือครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษนอกราชอาณาจักรไทย เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน สอบสวน การค้นหาพยานหลักฐาน นอกราชอาณาจักร และการฟ้องร้องคดี (มาตรา ๑๑๐) ทั้งนี้ ผู้ใช้และผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด นายจ้าง ผู้ว่าจ้าง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร จะต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้กระทำผิดด้วย เว้นแต่มีข้อพิสูจน์ตามกฎหมาย แต่หากผู้กระทำผิดเป็นลูกจ้าง ผู้รับจ้าง ตัวแทน ผู้กระทำการแทน บุคคลผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษนั้น ห้ามมิให้พิสูจน์เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๑๑๑)

กำหนดโทษ และความรับผิดของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด (มาตรา ๑๑๒)

กำหนดให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๙ ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย และให้ศาลแพ่ง ศาลอาญา หรือศาลปกครองมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีตามแต่กรณี (มาตรา ๑๑๓) โดยให้ผู้เสียหายหรือผู้อาจเสียหายที่มีสิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๘ และ ๑๐๙ ให้หมายความรวมถึงบุคคล นิติบุคคล ชุมชน กลุ่มบุคคล ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันพิษในช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิด ไม่ว่าผู้หนึ่งผู้ใด รัฐบาลไทย อ.อ.ส.ส. และผู้อำนวยการ อ.อ.ส.ส. โดยให้ถือเป็นการฟ้องร้องแทนผู้เสียหายหรือผู้อาจเสียหาย ทุกคนที่ได้รับความเสียหายจากหมอกควันพิษ และให้มีอำนาจฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา และเรียกทรัพย์สินรวมทั้งค่าเสียหายแทนผู้เสียหายหรือผู้อาจเสียหายได้ (มาตรา ๑๑๔)

เมื่อได้รับรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับหมอกควันพิษข้ามแดน กำหนดให้ผู้อำนวยการ อ.อ.ส.ส. มีหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือหรือประกาศโดยสื่อสารณะต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานของรัฐบาลในประเทศแหล่งหรือต้องสงสัยว่าเป็นแหล่งกำเนิดหมอกควันพิษ ดำเนินการอย่างใด ๆ ให้ดำเนินมาตรการป้องกันหรือลดผลกระทบจากหมอกควันพิษมิให้รั่วไหลหรือแพร่กระจายมายังราชอาณาจักรไทยโดยเร็วที่สุด (มาตรา ๑๑๕)

กำหนดให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือผู้อำนวยการ อ.อ.ส.ส. มีอำนาจออกหมายเรียกบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุที่เกี่ยวข้องมาสืบสวนหรือสอบสวนได้ตามความจำเป็น และมีหน้าที่ประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงาน บุคคล นิติบุคคลในต่างประเทศ รวมถึงหน่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขออนำพยานเอกสาร หลักฐาน พยานบุคคล เข้าสู่กระบวนการสืบสวนสอบสวนฟ้องร้องดำเนินคดีได้ (มาตรา ๑๑๖)

กำหนดให้เงินค่าปรับตามมาตรา ๑๐๘ ให้ส่งเข้าเป็นเงินบำรุงกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนเงินค่าสินไหมทดแทน และค่าเสียหายที่ อ.อ.ส.ส. ได้รับตามมาตรา ๑๐๙ ให้ส่งเข้าเป็นเงินบำรุงกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำไปใช้เพื่อการบำบัด ขจัด พิ้นฟู เยียวยาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทั้งจำนวนจนหมดสิ้น (มาตรา ๑๑๗)

กำหนดอายุความของการดำเนินฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดตามมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๙ ให้มีอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่หมอกควันพิษข้ามแดนเข้ามาในราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๑๑๘)

๑๑. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษของผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีนี้ออกตามมาตรา ๕ หรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าว รวมถึงกรณีและผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าว เป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ (มาตรา ๑๑๙)

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดขึ้นเพื่อการป้องกัน ฝ้าระวัง ดูแล รักษาสุขภาพอากาศที่ดีต่อสุขภาพ และการจัดการปัญหาคุณภาพอากาศที่กระทบต่อสุขภาพ ให้ถือว่ากระทำการโดยจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามกฎหมาย (มาตรา ๑๒๐)

การกำหนดโทษกรณีที่มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนตามมาตรา ๗๘ และผู้มีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษตามมาตรา ๙๙ ไม่ส่งเงินบำรุงกองทุนหรือส่งเงินบำรุงกองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง หรือไม่เสียค่าธรรมเนียมหรือเสียค่าธรรมเนียมไม่ครบตามจำนวนที่ต้องเสีย (มาตรา ๑๒๑)

การกำหนดโทษกรณีผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสาร หรือวัตถุใดๆ ตามที่คณะกรรมการร่วมหรือคณะกรรมการกำกับขอตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๙ หรือไม่มาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือไม่ส่งเอกสารหรือข้อมูลใด ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการขอตามมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๒๒)

กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ (มาตรา ๑๒๓) โดยให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีประกอบด้วยบุคคลตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๑๒๔)

ผู้เกี่ยวข้อง

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. กระทรวงคมนาคม
๓. กระทรวงการคลัง
๔. กระทรวงมหาดไทย
๕. กระทรวงอุตสาหกรรม
๖. กระทรวงสาธารณสุข
๗. ประชาชนทั่วไป

ประเด็นรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สิทธิของบุคคลในการได้รับอากาศสะอาดได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องอำนวยความสะดวกและกำกับดูแลการจัดการร่วมอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐ และระหว่างหน่วยงานของรัฐกับภาคประชาสังคม

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของอากาศและผลกระทบของคุณภาพอากาศที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และมีส่วนร่วมกับรัฐในการกำหนดนโยบาย จัดทำกฎหมาย กำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ ตลอดจนสิทธิในการเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อม

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการร่วมนโยบายอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ คณะกรรมการบริหารเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด คณะกรรมการกองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ และองค์การอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ (อ.อ.ส.ส.) เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนแม่บทฯ การประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทฯ การกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม เร่งรัด สนับสนุน และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ ควบคุมดูแลกองทุน และกำกับดูแลติดตาม และดำเนินการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงมิติสุขภาพกับสิ่งแวดล้อม

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการให้มีเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด ได้แก่ ภาษีเพื่ออากาศสะอาด เงินบำรุงกองทุน ค่าธรรมเนียมการจัดการหมอกควันพิษ ระบบฝากไว้ได้คืน การกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการปล่อยหมอกควันพิษ การประกันความเสียหาย ตลอดจนมาตรการส่งเสริม สนับสนุน และมาตรการอื่น ๆ

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดโทษทางอาญาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ อย่างไร

๗. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)